

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Cap. I. Excerpta è Conciliis Galliæ Concilio Tridentino posterioribus, circa
executionem decretorum illius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

quæ antiqua ac Ecclesia toto orbe diffusa, & per omnes ætates transmissa, usque ad litterarum datam, hinc favorabiliter & benignè Tituli videntur esse interpretandi; & vitia, si quæ suspicantur, contemnenda, præfertim si quæ factus fuit Titulus primordialis, ætate, hâc pro vitiis non haberentur: de ceteris subsequentibus juxta primævum judicandum est.

TITULUS XX.

VARIA OPUSCULA Concilii TRIDENTINI Executionem, Publicationem, Apologiam, Interpretationem, Modum tractandi Doctrinam, Decretorum conciliationem, plurimumque de illis Dubiorum resolutionem contingentia.

P R A E F A T I O.

IN Notis Historicis circa Concilia Generalia, de TRIDENTINO non pauca observavimus, utpote necessaria, ad suscepitam illorum inter se comparationem absolvendam. Multo plura seorsim tractanda supersunt, quæ ad Capita, in TITULO comprehensa, reducuntur: hæc autem singula peculiari notatione dignissima illius Decreta Jus novissimum continent, quo non cognito, Jus anterior, vix explicari potest. Hinc enim discitur quod illi additum est; quæ in illo mutationes factæ sunt. Multa, præterea, contra Concilium Tridentinum dicta sunt, quæ, pro posse, diluere oportet. Extant nonnulla, quæ videntur contraria, vel obscura sunt; quæ, proinde, conciliatione, vel expositiore indigent; non ubique recepta, quæ statuit circa Disciplinam: circa quod notandæ NATIONES, quæ receptorint, quæ non receptorint; quoniam, & quandò receptæ fuerint, singulares Regulæ circa illius Interpretationem statutæ, innumeræque hinc ortæ Declarationes, circa quas plura discussienda fuerunt, propter Regiones in quibus illæ authoritatem habent. Extant apud FAGANUM plurima notanda circa has Declarationes, nec non quædam Axiomata Generalia circa idem Concilium, quæ seorsim colligere ac explicare necesse fuit. His de causis facta sunt, quæ eduntur, Opuscula.

SECTIO I.

CAPUT PRIMUM.

EXCEPTRA à CONCILIIS GALLIÆ Concilio TRIDENTINO posterioribus, circa Executionem Decretorum illius.

Post finem Concilii Tridentini, decem Concilia in Galliis habita fuere. Primum, RHEMENSE, ann. 1564. Secundum, ROTOMAGENSE, an. 1587. Tertium, RHEMENSE, an. 1583. Quartum BURDIGALENSE, eodem anno. Quintum, TURONENSE eodem anno. Sextum. BITURICENSE an. 1584. Septimum. AQUISEXTIENSE, an. 1585. Octavum, TOLOSANUM, an. 1590. Nonum NARBONENSE 1609. Decimum BURDIGALENSE an. 1624.

Dumque Tridentinum durabat, unum habitum fuit Narbone, an. 1551. 10. Decemb. post Sessionem XIV. Tridentini, quæ est 1551. 25. Novemb. & 4. sub JULIO III. coepit enim Narbonense hoc Concilium 10. Decemb. ejus anni, & absolutum est die

20. ejusdem Mensis, CONCIL. Tom. XV. p. 3. Porro: notabile est, quod, licet Concilium hoc Narbonense de multis egerit rebus, qua discussæ fuerunt in his XIV. Sessionibus ipsi anterioribus; nihil tamen dicat, unde inferri possit, quod harum Sessionum Decreta viderit, vel se ipsis conformare studuerit: quod ut comprobetur, Decreta de Fide Catholicæ, de Tonsurâ & Habitu Clericali, de Prædicatione Verbi Dei, de Prædicantibus adversis, & de Præbendâ Theologali, de Dimissoriis, de Sacramentis Penitentia & Eucharistia legantur. Patet ex citatis hujus Concilii Narbon. Canonibus, collatis cum Decretis correspondientibus laudatarum Sessionum; quod non præceperit Parochis, ut Gregi suo doctrinam illarum Sessionum exponat; sed jubet, ut eum erudiant juxta Articulos à Facultate Parisinâ, procurante FRANCISCO I. confectos, ut essent regula doctrinæ, donec Concilium Generale controversiam ejus temporis diremisset. Quamvis igitur Concilium hoc Narbonense magna parti Tridentini posterius sit, haud tamen ex illis est Conciliis, quorum Excerpta daturi sumus, circa Executionem Decretorum Concilii Tridentini.

De ceteris dicendum in genere, quod convenienter in dupli capite valde notabili. 1. Singula promiscue receptorunt omnia Decreta Tridentini circa Fidem; receptorunt, inquam, sine examine, seu discussione: ideò quod ipsi visa sine evidenter confona Traditioni Ecclesiarum fuarunt, à quâ recesserant Hæretici his Decretis damnati. Factum hoc probatur per Professionem fidei à quâ incipiunt, quæ est illa à Pto IV. proposita, Articulum expressum ad receptionem eorumdem Decretorum continens. Exciendum tamen est primum Concilium Rhemensis, quod inchoatum est tunc, cum hæc Professio fidei nondum in Gallias pervenerat, quippe quæ data fit Idibus Novembris 1564. CONC. Tom. XIV. p. 946. ac Concilium hoc auspiciatum est 25. ejusdem Mensis 1564. CONC. Tom. 15. pag. 53.

Sed quantum Concilia hæc unius labii sunt in receptione Decretorum circa Fidem, tantumdem, circa acceptationem, modumque acceptandi Decreta Disciplina, discrepant; nullum est enim, quod hæc universa receptorit, eorumque Executionem iussit: quod, profecto, oritur ex eo, quod illa omnibus Provinciis ex æquo non convenienter, vel, quæ necessaria, vel utilia erant alicui Provincia; alii inutilia erant.

Præterea, plura ex iis ita sunt recepta, ut nulla Concilii Tridentini mentio facta fuerit. Nonnulla recepta, quatenus ab hoc Concilio confecta, ipsiusque sub nomine: quæ in formâ aliud est discrimen inter Concilia Galliæ, nimirum, quod alia recipient multa Decreta hoc modo, alia vero, pauciora. Ratio est, quod Concilium Tridentinum in Regno publicatum non fuisset; immo Rex huic promulgationi intercederet: utendum erat temperamento pro variâ locorum, temporum & personarum qualitate; ideoque, alia plus, alia minus adhibuerunt, ut mox patet.

CAPUT II.

Concilium RHEMENSE.

Concilium 1. Rhemensis habitum fuit annis 14. priusquam Decretum contra Matrimonia Clandestina conversum fuisset in Legem Civilem, per Constitutionem Blesensem; ideoque, ab eo publicando abstinuit; sed Decretum fecit consimile, opportuno tempore promulgandum. Eodem modo se gessit quoad Decretum circa Nuptias coactas; quapropter, utrumque Decretum seponit cum hac Inscriptione; Decreta à Synodo quidem probata, sed nondum publicata. Eamdem ob caufam, nec non ob offenſam à Tridentinis Patribus Galliæ illatam, Synodus Rhemensis neque in his duobus Decretis, neque in ceteris ab eodem Concilio excerptis, facit mentionem Loci, in quo illa